

Najdroższa moneta świata. Flowing Hair Liberty Dollar z 1794 r.

Najdroższa moneta świata. Flowing Hair Liberty Dollar z 1794 r.

16 – 18 lutego 2016 r.

Skarbiec Wielki

Flowing Hair Liberty z 1794 r. – amerykańska duma narodowa i najcenniejsza moneta na świecie – zagości w dniach 16 – 18 lutego 2016 r. w Zamku Królewskim w Warszawie. Badacze historii tej monety są niemal zgodni, że to pierwszy dolar wybitny w Stanach Zjednoczonych za czasów rodzącej się potęgi kraju. Nic więc dziwnego, że właśnie ten egzemplarz na aukcji w 2013 roku osiągnął rekordową wartość ponad 10 mln dolarów. Na wystawie pojawi się także historyczna kopia Deklaracji Niepodległości Stanów Zjednoczonych o wartości 4 mln dolarów oraz inne, cenne amerykańskie monety z XIX i XX wieku.

Numizmatyczna opowieść o pierwszym w USA dolarze rozpoczęła się niedługo po ogłoszeniu Deklaracji Niepodległości. Już w 1792 roku na mocy Coinage Act srebrny dolar stał się oficjalną jednostką monetarną kraju.

Pierwsze dolary były symbolem suwerenności i zjednoczenia – srebro do ich produkcji dostarczali sami obywatele. Produkcja Flowing Hair Dollar rozpoczęła się 15 października 1794 roku, jednak nie trwała zbyt długo. Pracownicy mennicy szybko się zorientowali, że narzędzia, którymi dysponują, są nieodpowiednie do bicia monety o dużych rozmiarach i zawiesili produkcję po niewielkim nakładzie 1758 sztuk. Utrzymuje się, że do czasów współczesnych zachowało się około 130 sztuk Flowing Hair Dollar z pierwszego roku produkcji, jednak większość z nich jest w bardzo złym stanie – komentuje Adam Zieliński, dyrektor zarządzający Skarbnicy Narodowej.

Prezentowany na wystawie Flowing Hair Liberty Dollar z 1794 r. określa się nazwą Neil/Carter, która swoje pochodzenie zawdzięcza dwóm właścicielom. Dokładne badanie właściwości tego egzemplarza sugeruje, że może to być jeden z pierwszych srebrnych dolarów wybitych ponad dwa wieki temu.

Nie można kwestionować, że ten egzemplarz to jedyny znany okaz prezentujący wszystkie właściwości, którymi powinien cechować się pierwszy dolar. Warto zwrócić uwagę na dobrze zachowane bicie, widoczne od części centralnej monety, aż po jej brzegi. Lustrzane refleksy przepływające przez awers i rewers monety, niezaburzone przez żadnego rodzaju zarysowania, są dowodem na niebywałą ochronę tego egzemplarza od pierwszych dni jego istnienia – dodaje Adam Zieliński.

Zagadkę historyczną pomogą rozwiązać reguły sztuki menniczej: w trakcie produkcji pierwsza moneta powstaje przy użyciu świeżo przygotowanych matryc, które nie mają żadnych śladów użytkowania. Kolejne użycia matryc powodują ich modyfikacje, co widać nawet na tak wąskiej serii jak srebrne dolary z 1794 r.

Egzemplarz Neil/Carter został wybity przy użyciu bardzo wczesnych matryc – świadczy o tym dobry stan numizmatu oraz długie włosy bogini Liberty. Początkowo matryce pokazywały oryginalny zamysł projektanta Roberta Scotta. Po wybiciu kilku sztuk Flowing Hair Dollar okazało się, że matryce się ścierają, a pusta powierzchnia między nimi się zatracza. W konsekwencji część projektu awersu przenosiła się na rewers i odwrotnie. Pracownicy mennicy szybko to zauważyli. Ten błąd kosztował jednak boginię Liberty ścięcie włosów – kolejne egzemplarze po wznowieniu produkcji prezentują ją w dużo krótszej fryzurze – dodaje Adam Zieliński.

Wstęp **bezpłatny**:

- na podstawie **biletu ewidencyjnego** (dla osób, które chcą zwiedzić wyłącznie wystawę numizmatyczną), a także na podstawie biletu na **Trasę Zamkową** lub do **Galerii Lanckorońskich**

Wystawa czynna w godzinach otwarcia Zamku:

wt. – czw.: **10.00 – 16.00** (ostatnie wejście o godz. **15.30**)

PATRONAT HONOROWY PREZYDENTA
MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY